

Luomuviennin potentiaali ja näkymät

**Luomuelintarvikepäivä
Helsinki 5.10.2022**

Esa Wrang

Head of Food Program

Business Finland

esa.wrang@businessfinland.fi

05.10.2022

Luomumarkkinat globaalisti ja Euroopassa

- Luomumarkkinat kasvavat globaalisti edelleen
- Luomutuotteiden globaalin markkinan arvo on **188 miljardia USD (2021). Tämän vuoden ennuste on 208 miljardia USD.** USA:n osuus tästä on 56 miljardia USD
- Vuosittainen kasvuennuste globaalisti on **+13%** vuoteen 2030 mennessä
- Eri maissa kasvuvauhti vaihtelee paljon, mutta esimerkiksi maailman suurimmissa luomumarkkinoissa USA:ssa ja Saksassa koronapandemia on kasvattanut luomun myyntiä
- **Luomumarkkinan arvo Euroopassa on 52 miljardia euroa:** suurimmat markkinat ovat **Saksa 15 miljardia €** ja **Ranska 12,7 miljardia €**
- Suurin luomumarkkinan kasvu on Saksassa. **Saksan luomumarkkinan kasvu on ollut yli 20% kasvussa edelleen.** Tanska seuraa kasvun suhteen kakkosena Euroopassa.

PRO LUOMU✖

BUSINESS
FINLAND

05.10.2022

Luomumarkkinat Euroopassa

Luomumarkkinat kasvavat Euroopassa ja globaalisti

- **Kuluttajien luomuostot per capita ovat kaksinkertaistuneet Euroopassa viimeisen kymmenen vuoden aikana** (EU:n kesikulutus luomun osalta 102 € per capita)
- Euroopassa **Tanskassa (384 €) ja Sveitsissä (418 €) on suurin luomutuotteiden kulutus per capita**. Tanskassa luomulla on suurin markkinaosuus 13 % (2020), seuraavana Itävalta 11,3 % ja Sveitsi 10,3 %
- **Markkinan kasvua ovat vauhdittaneet kuluttajien halu tukea paikallista tuotantoa, huoli omasta ja erityisesti lasten terveydestä, huoli ympäristön ja eläinten hyvinvoinnista sekä halu välttää kasvinsuojeluaineita**
- Ilmaston lämpenemisen ja luontokadon pysäyttäminen ovat keskeisiä kansainvälisiä tavoitteita, jotka entistä vahvemmin tulevat näkymään myös kuluttajien ostokäyttäytymisessä
- Tutkimusten mukaan kuluttajat Euroopassa ovat valmiita maksamaan noin 5% lisähintaa luomutuotteista: **vain 14% kuluttajista on valmis maksamaan yli 10% korkeampaa hintaa luomusta.**

PRO LUOMU✖

BUSINESS
FINLAND

05.10.2022

Suomalaisten luomutuotteiden vahvuudet

Innovatiivinen tuotevalikoima jo nyt tarjolla vientiin;

- **Kaura ja erityisesti uudet innovatiiviset kauratuotteet**
  - Suomalainen kaura, myös luomukaura on korkealaatuista ja sillä on hyvä ravintoarvo
  - Kaura on tärkein Suomessa tuotettava luomuvilja. Sen osuus kauran kokonaistuotannosta oli 7% v. 2020.
  - **Jo 32% myllytuotteiden ja jauhojen viennistä Suomessa on luomua. Suomalaista luomukauraa on myös saatavilla täysin gluteiinittomana.**
  - Suomessa on hyvää osaamista kauraleipien leivontaan.

- **Muita tärkeitä luomuvientituotteita Suomesta ovat:**

- **maitotuotteet** (myös laktoosittomana)
- **alkoholituotteet**
- **lakritsa**
- **herkkujäätelö** (myös vegaanisena)
- **luonnonmarjat ja muut luonnontuotteet**
- pakuri ja mahla kiinnostavat erityisesti luomulaatuina.

PRO LUOMU

BUSINESS
FINLAND

05.10.2022

Suomalaisten luomutuotteiden vahvuudet

Potentiaalisia luomun vientituotteita voisivat olla myös seuraavat tuoteryhmät;

- **Monet nykyiset tavanomaiset vientituotteemme toimisivat luomuversiona nimenomaan luomuketjujen valikoimiin pääsemiseksi**
- Lihaa ja maitoa korvaavat tuotteet
- Mahdollisesti myös luomuliha? (voi vaatia ensin markkinan kasvattamista Suomessa)
- Vanhat viljat, kuten speltti, emmer, yksijyvävilja, jotka ovat kasvavia luomuraaka-aineita
- Luomutuotantoon hyvin soveltuva hamppu, jonka markkinat kasvavat vahvasti.

PRO LUOMU✕

BUSINESS
FINLAND

05.10.2022

Taustaa Suomen luomuviennistä

Luomutuotteiden viennin arvo vuonna 2020 oli 60 miljoonaa euroa.

- Kahdessa vuodessa **2018-2020 viennin arvo kaksinkertaistui**
- Yritysten mukaan viennin **kasvunäkymät ovat edelleen hyvät**
- Luomun osuus Suomen koko elintarvike- ja juomaviennistä oli **3,4 prosenttia** vuonna 2020.

Viennin suurimmat tuoteryhmät ovat

- **kaurapohjaiset tuotteet**
- **maitopohjaiset tuotteet**
- **leipomotuotteet**
- **luonnontuotteet**
- **Suomesta viedään luomuna myös merkittäviä määriä perunatärkkelystä, makeisia, lastenruokaa ja alkoholituotteita.**

PRO LUOMU

BUSINESS
FINLAND

Suomalaisen luomuviennin eteen tehty työ on ollut sirpaleista. Pitkäjänteisellä, systemaattisella työllä luomuviennistä kehittyy merkittävä tukijalka kotimaisen luomutuotannon markkinoille sekä tärkeä osa suomalaista ruokavientiä.

05.10.2022

Viennin arvon lisäys

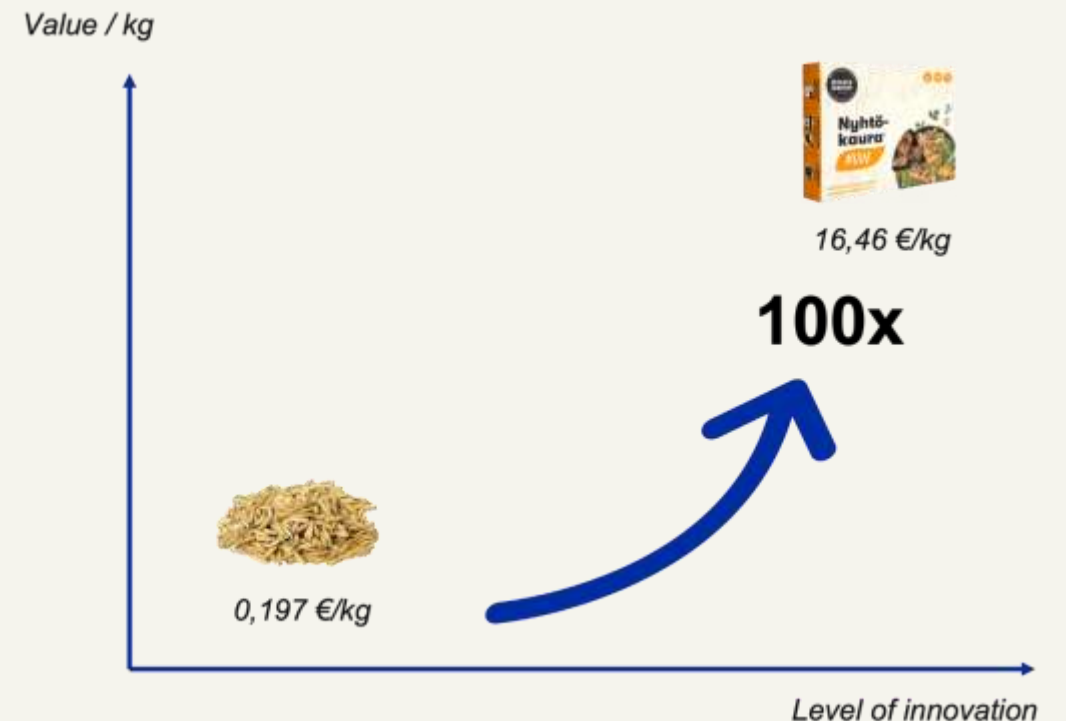
Tuotteiden lisäarvo tulee jättää Suomeen, siksi viennin arvon lisää on kasvatettava, eikä jätettävä arvon lisää ostajien hyödynnettäväksi

Lisäarvotuotteiden osuutta viennissä voidaan nostaa niin kuluttajatuotteiden, HoReCa (Food Service) tuotteiden kuin teollisuusingredienttienkin osalta.

Voimme nostaa viennin arvon lisää esimerkiksi seuraavien argumenttien avulla:

- Käyttämällä selkeitä ravitsemuksellisia ja terveyteen liittyviä väittämiä tuotteissamme
- Luonnollisuus, kestävän kehityksen mukaisuus, antibioottivapaus, allergiavapaus, luomu – nämä täydentävät tuotteiden argumentointia ja tuovat lisäarvoa viennissä
- Samoin tekevät tuoteturvallisuus, läpinäkyvyys, jäljitettävyys, jne
- Tuotteiden käyttömukavuus ja life style sidonnaiset argumentit tuovat myös lisäarvoa.

Julkinen sektori panostaa ensisijaisesti hankkeisiin, joissa innovaatioiden ja uusien ratkaisujen kautta lisäarvo jää Suomeen.

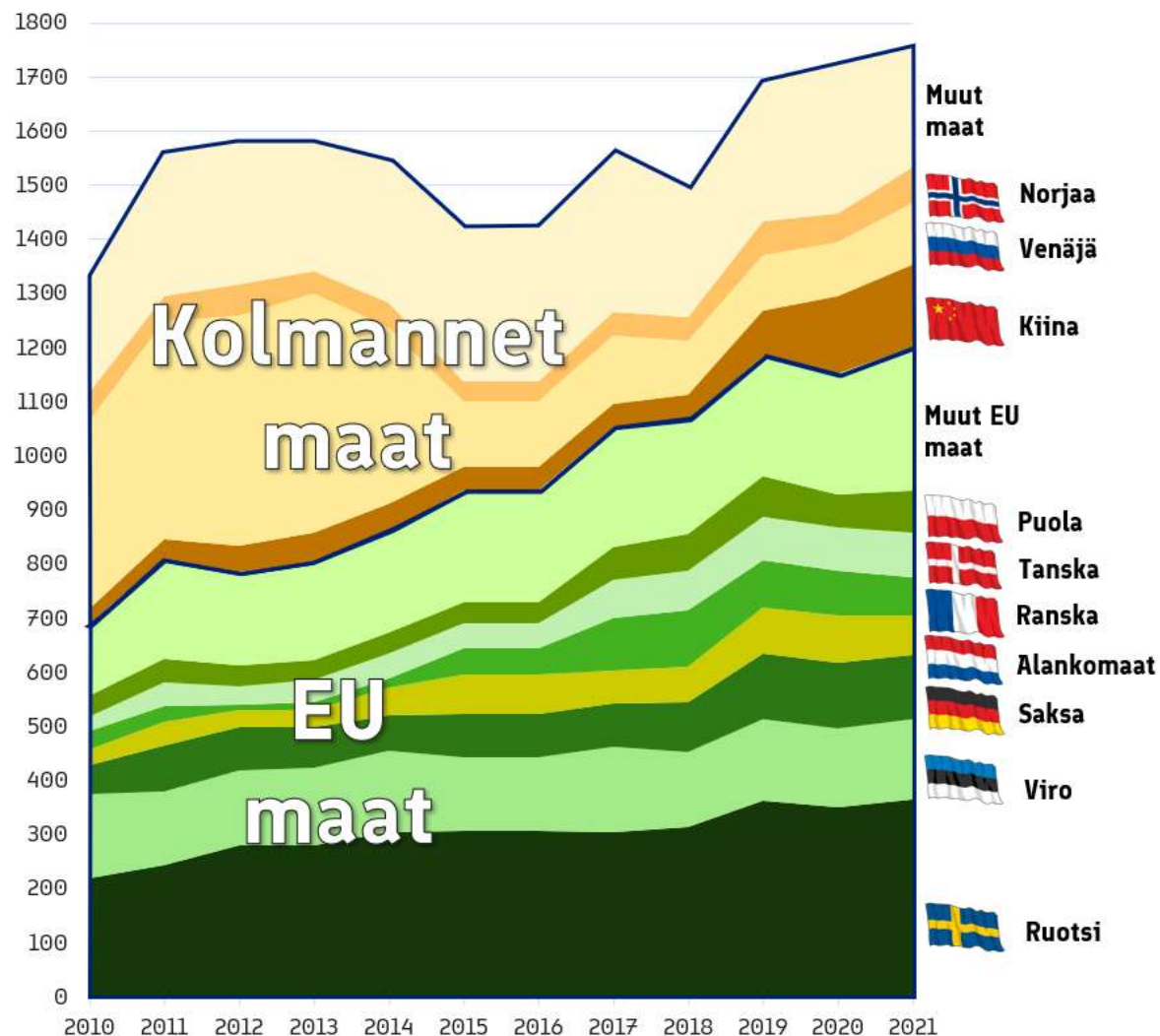

Globaali markkinapotentiaalianalyysi

ELINTARVIKEVIENNIN KEHITYS KOHDEMAITTAIN

Lähde: Tulli, ULJAS tietokanta. Luvut sisältävät seuraavia CN luokkia: 01-04, 07-12, 15-24.

Suomen elintarvikevienti keskittyi pitkään lähialueiden markkinoille. Naapurimaihin vietiin yli puolet Suomen elintarvikeviennistä 2010-luvun alkupuoliskoon saakka. Venäjän vuonna 2014 asettaman tuontikiellon jälkeen Ruotsista tuli suurin kohdema, minä aseman se on säilyttänyt ja vahvistanut koko 2010-luvun.

Viimeisten vuosien aikana kasvua haettiin kaukaisemmilta markkinoilta. Vienti on kasvanut moniin EU maihin kuten Saksaan, Puolaan ja Alankomaihin. Myynti Ranskan moninkertaistui juuri 2014 jälkeen.

Kaukomarkkinoista Aasian maiden kuten Kiinan, Etelä-Korean ja Japanin merkitys on korostunut. Merkittävin näistä markkinoista on ollut Kiina, joka vuosina 2020-2021 on noussut Suomen elintarvikeviennin toiseksi suurimmaksi kohdemaaksi.

KAURATUOTTEIDEN TUOTANTO- JA VIENTIPOTENTIAALI

Kauran jauhatuskapasiteetti on tällä hetkellä noin 170 miljoonaa kiloa vuodessa ja laajennustöitä on tehty viime vuosien aikana kysynnän kasvaessa. Lisäkapasiteettia kaurapuolelle tulee edelleen tuomaan lähivuosina uusi kauramyllyinvestointi, jonka vuotuinen kapasiteetti tulee olemaan 110 miljoonaa kiloa kauraa. Investoinnilla tulee olemaan vaikutuksia alan markkinarakenteeseen. Tulevat investoinnit kuitenkin vastaavat hyvin kauran vientikysyntään, eikä lisäinvestointeja tarvita edellä mainittujen lisäksi.

Kuva: Food from Finland/Business Finland

Kaurasta valmistetaan hiutaleiden ja myslin lisäksi myös maidonkorvikkeita kuten kaurajuomia ja kauragurtteja. Suomessa useimmat meijerit ja vilja jalostavat yritykset ovat rakentaneet maidonkorvikkeiden valmistuskapasiteettia, joissa on otettu huomioon myös vientipotentiaali.

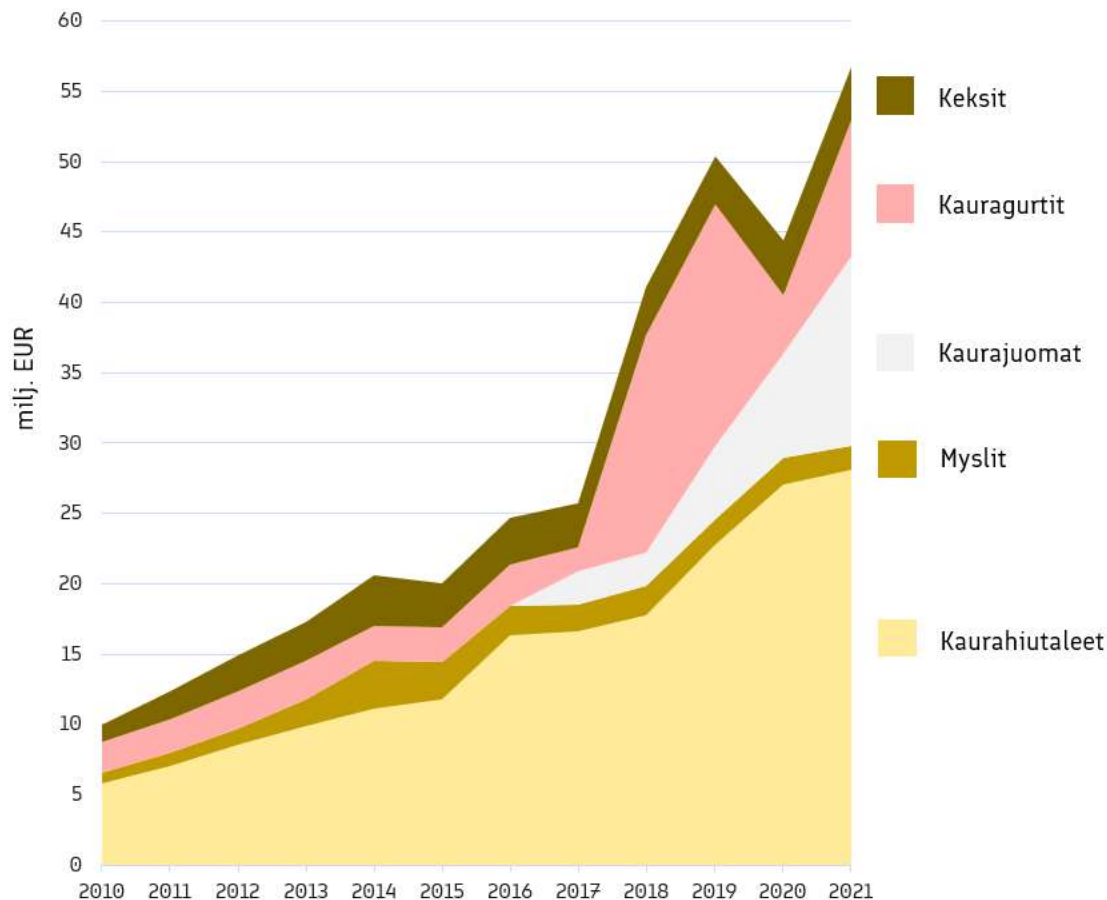
Nykyisellä kauran jauhatuskapasiteetilla voidaan valmistaa suhteellisen helposti myös luomukauratuotteita, joten kapasiteetti ei tule vastaan luomun osalta, kunhan puhdistustoimenpiteet tehdään huolellisesti tai käytetään erillislinjastoja. Free from -tuotteiden, kuten gluteenittomien tuotteiden osalta tuotantoprosessit sisältävät mahdollisesti tiukempia puhdistusvaiheita, joiden avulla vieraat viljat poistetaan kauran seasta.

Viennin osalta kasvua on viime vuosina tullut etenkin luomusta. Luomuviennin suurimmat tuoteryhmät ovat mylly- ja leipomotuotteet, kuten erilaiset kaurapohjaiset valmisteet. Pro Luomun vuonna 2020 tekemän vientiselvityksen mukaan luomukaurapohjaisille tuotteille odotetaan lähivuosina noin 5–10 % kasvua. Samoin tavanomaisten kauratuotteiden osalta odotetaan muutaman prosentin kasvuvauhtia seuraavina vuosina.

KAURATUOTTEET – VIENNIN KEHITYS

Kauratuotteiden viennin arvo vuosina 2010-2021**

Lähde: Suomen Tulli, ULJAS tietokanta. Huom. * Vuoden 2021 luvut ovat arvioita I-X vientilukujen perusteella. Kaurahiutaleet sisältävät myös kaurajauhot.

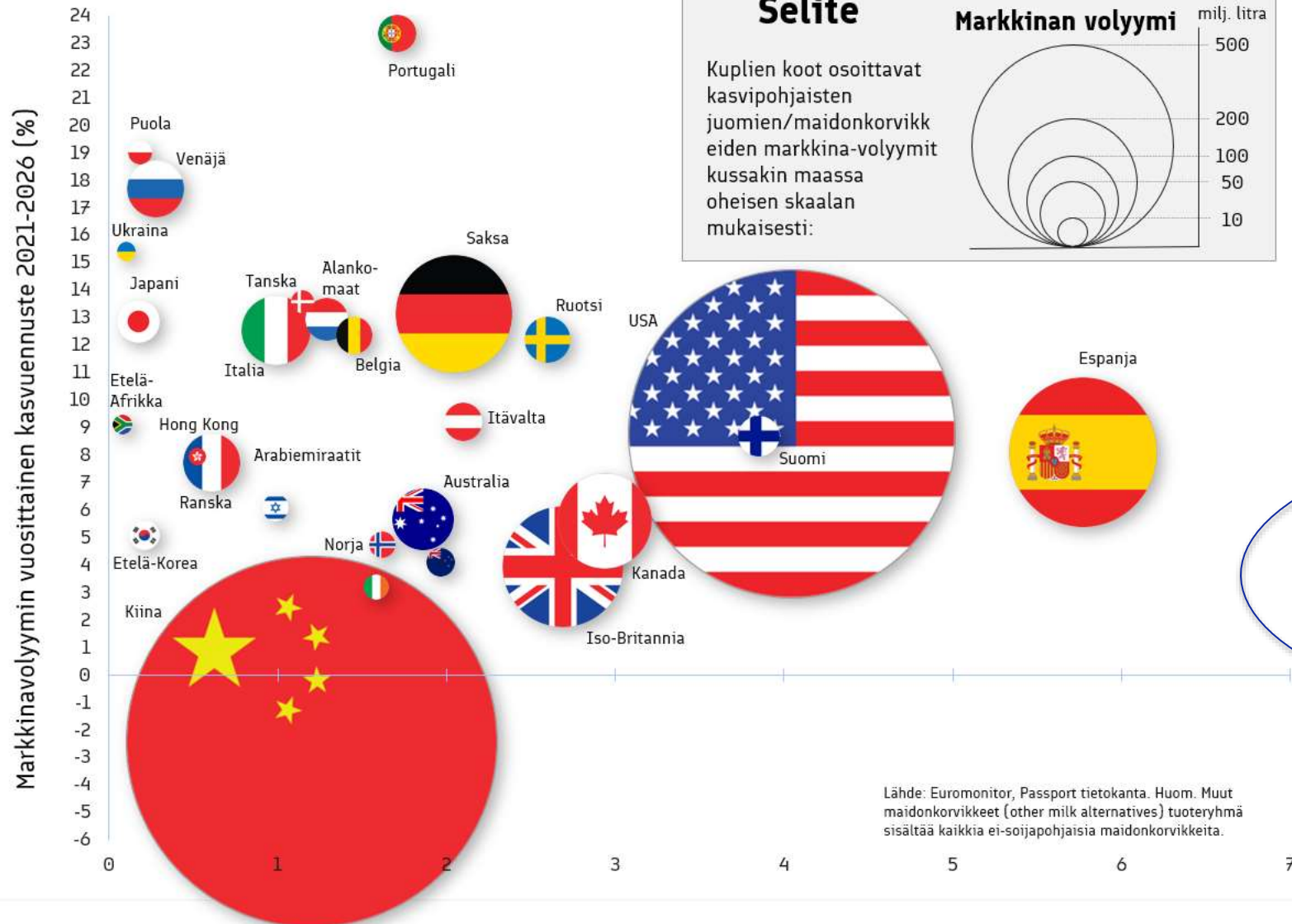

Kauratuotteet muodostivat nopeimmin kasvavan vientituoteryhmän. Tuotteiden yhteenlaskettu vienti on viisinkertaistunut 2010-luvulla. Viennin arvon kasvu kiihtyi viimeisten 4–5 vuoden aikana yltäen 57 miljoonaan euroon vuoden 2021 ennusteissa.

Kauratuotteista hiutaleiden ja kaurajuomien viennin arvon kasvu on ollut nopeinta.

KASVIPOHJAISET JUOMAT - MARKKINAPOTENTIAALI

Tilastoja ei ole saatavilla pelkästään kaurapohjaisista juomista, kuvan luvut sisältävät kaikkia ei-soijapohjaisia maidonkorvikkeita joita valmistetaan kauran lisäksi mantelista, riisistä, pähkinästä, kookoksesta tai hampusta.

Tuoteryhmän markkinat on vasta muodostumassa useissa kohdemaissa. Tutut kohdemaiden väliset markkinakokoerot, jotka ovat vakiintuneiden tuotteiden ryhmissä tavallisia, eivät toteudu samalla tavalla kasvinpohjaisissa juomissa. Esimerkiksi Suomen, Espanjan ja Kanadan markkinat on merkittävän kulutustasonsa vuoksi huomattavan isompia suhteessa suhteelliseen asemaansa nähden muissa tuoteryhmissä.

Kasvipohjaisissa maidonkorvikkeissa tärkein huomio on joka maahan ulottuva valtava markkinapotentiaali. Kiina lukuun ottamatta markkinat kasvavat kaikkialla vähintään 2-3% vuosivauhdilla ja suuremmissa osassa Länsi- ja Pohjois-Eurooppaa kasvuennusteet ovat kaksinumeroisia. Kasvun mahdollisuuksia on selvästi myös suomalaisille kaurajuomien valmistajille näillä markkinoilla.

MARJAT

Luonnonmarjojen kokonaiskäyttö Suomessa 50-60 milj. kg, tästä teollisuuden jalostama osuus 15-20 milj. kg

Teollisuuskäyttöä olisi varaa nostaa 3-4 kertaa isommaksi. Vuosittainen 100 miljoonan kg kokonaiskäyttö olisi raaka-aineen kannalta kestävä taso.

Suurin pullonkaula on sääoloista johtuva satoriski ja sadon vuosittainen vaihtelu.

Muut pullonkaulat liittyvät talteenottoon: 1) Keruumäärien nosto vaatisi huomattavia lisäyksiä ulkomaiseen sesonkityövoimaan 2) Kotimaisilta poimijoilta vastaanotettavien marjojen määrää on rajoittanut vastaanottoverkoston kehittymättömyys.

Teollisuusyritysten kapasiteetti ei ole pullonkaula, mutta viennin kasvattamiseksi tarvitaan luonnonmarjojen tunnettuuden lisäämistä, innovatiivisten lisäarvotuotteiden kehittämistä ja markkinointiponnistuksia vientimarkkinoilla.

LUONNONTUOTEMARKKINOISTA

- Luomumarkkinoiden nopea kasvu jatkuu maailmalla
- Luonnollisten, puhtaiden tuotteiden arvostus voimakkaassa nousussa
- Suomalaiset luonnontuotteet:
  - Keruutuotteita, siksi kalliita
  - **Useimmiten ei luomua – luomusertifikaatti avaisi ovia tehokkaasti**
  - **Terveellisiä superfoodeja**
  - Mahdollisuudet luomuliikeketjuissa / premium-ketjuissa (pakkaus ja konseptointi tärkeää) / verkkokaupassa / plant based-tuotteiden raaka-aineena
  - **Lisäarvotuotteiksi jalostaminen avaa ovia.** Suomalainen tarjonta on kuitenkin liian samanlaista, uusia ja erilaisia tuotekonsepteja tarvitaan
  - **Viestinnän ja markkinoinnin rooli tärkeä: työkaluja, tietoa suomalaisista luonnontuotteista eri kielillä**

Tarvitaan selkeä päätös elintarvikeviennin / luomuviennin edistämisestä

Tavoitteina:

1. Organisoida elintarvikeviennin / luomuviennin pitkäjänteinen edistäminen

- Nivotaan yhteen olemassa olevia viennin työkaluja
- Sovitaan eri tahojen rooleista viennin edistämisessä

2. Kasvattaa luomuvientiä

- Säännöllinen viestintä yrityksille viennin potentiaalista ja kansainvälisen luomumarkkinan kehittymisestä sekä tarjolla olevista vienninedistämistoimista
- Sopivien yritysryhmien kokoaminen eri toimenpiteisiin

3. Luoda suomalaisen luomun maabrändi Suomen maabrändin sisälle

PRO LUOMU✂

BUSINESS
FINLAND

05.10.2022

Muuta huomioitavaa

- **Luomuviennin kehittämisen kannalta on olennaista, että kaikki yhteiset vientiponnistelut tukevat myös luomua**
- **Jalostusasteen nosto** – tuotekehitys mukaan viennin edistämiseen
- **Suomalaisten metsien ja villimarjojen luomusertifiointi / keruualueet**
- **Tarvitaan myös koko ketju mukaan tuotannosta lähtien**
- **Luomuviennin jatko tulee turvata**
  - Tarvitaan selkeä suunnitelma elintarvikeviennin / luomuviennin toteuttamiseksi (Food from Finland ohjelma päättyy 12 / 2023)
  - myös EU-tasoinen muutos, jolla luomun pystyisi eroteltua vientitilastoista
- **EU:n strategiat painottavat luomua. Pro Luomu voisi hakea rahoitusta EU:lta luomuvientiin muutaman vuoden kuluttua!**

PRO LUOMU✖

Kiitos

www.foodfromfinland.fi

05.10.2022